

ЄС для довкілля в країнах Східного партнерства: водні ресурси та екологічні дані (ENI/2021/425-550)

# ЗАПИСКА ПРО ПЕРШІ УКРАЇНСЬКІ ПЛАНИ УПРАВЛІННЯ РІЧКОВИМИ БАСЕЙНАМИ





Funded by  
the European Union

**EU4Environment**  
Water and Data in Eastern Partner Countries

ЄС для довкілля в країнах Східного партнерства: водні ресурси та екологічні дані (ENI/2021/425-550)

## ПРО ЦЕЙ ЗВІТ

### АВТОРИ

СЄГАН Філіп, Міжнародний офіс з водних ресурсів (OiEau)

ШЕЙДЛЕДЕР Андреас, Австрійське агентство з охорони  
навколишнього середовища (UBA)

ТРАУНЕР Даніель, Австрійське агентство з охорони  
навколишнього середовища (UBA)

РАЙШЕР Маркус, Австрійське агентство з охорони  
навколишнього середовища (UBA)

ЦІНКЕ Александр, Австрійське агентство з охорони  
навколишнього  
середовища (UBA)

### ВІДМОВА ВІД ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Цей документ був підготовлений за фінансової підтримки Європейського Союзу та написаний партнерами консорціуму «ЄС для довкілля в країнах Східного партнерства: водні ресурси та екологічні дані». Погляди, висловлені в цьому документі, жодним чином не можуть сприйматися як такі, що відображають офіційну позицію Європейського Союзу або урядів країн Східного партнерства. Цей документ і будь-яка карта, включена до нього, не впливають на статус або суверенітет будь-якої території, делімітацію міжнародних кордонів, а також на назву будь-якої території, міста або району.

### ВИХІДНІ ДАНІ

Власник та редактор: Консорціум «ЄС для довкілля у країнах Східного партнерства: водні ресурси та екологічні дані»

Австрійське агентство з охорони  
навколишнього  
середовища (UBA)

Шпіттелауер Лянд 5  
1090 Відень, Австрія

Міжнародний офіс з водних  
ресурсів  
(OiEau)

21/23 вул. Мадрид

75008 Париж,

Франція

Відтворення дозволено за умови посилання джерело.

15 листопада 2024 року

---

## ПРО «ЄС ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ: ВОДНІ РЕСУРСИ ТА ЕКОЛОГІЧНІ ДАНІ»

Ця програма спрямована на покращення добробуту людей у країнах Східного партнерства ЄС та сприяння "зеленій" трансформації відповідно до Європейського зеленого курсу та Цілей сталого розвитку (ЦСР). Діяльність програми зосереджена навколо двох конкретних цілей: 1) підтримка більш сталого використання водних ресурсів та 2) покращення використання достовірних екологічних даних та їх доступності для політиків та громадян. Вона забезпечує безперервність другої фази проєктів ЄС «Спільна система екологічної інформації» та «Водна ініціатива плюс для країн Східного партнерства».

Програму впроваджують п'ять організацій-партнерів: Австрійське агентство з охорони навколишнього середовища (UBA), Австрійське агентство розвитку (ADA), Міжнародний офіс з водних ресурсів (Oieau), Франція, Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), Європейська економічна комісія ООН (ЄЕК ООН). Програма переважно фінансується Європейським Союзом та співфінансується ADA та французьким Водним агентством Артуа-Пікардія з бюджетом 12,75 млн. євро (12 млн. євро – внесок ЄС). Період реалізації – 2021-2024 роки.

<https://eu4waterdata.eu>

# ЗМІСТ

ПРО ЦЕЙ ЗВІТ .....	3
ЗМІСТ .....	4
Список скорочень .....	5
Короткий зміст .....	7
1. Підтримка ЄС для українських ПУРБів .....	8
1.1. <i>Передумови</i> .....	8
1.1.1 <i>Фінансовий внесок та підтримка</i> .....	8
1.1.2 <i>Технічна допомога та підтримка</i> .....	9
1.2. <b>Фокус підтримки ЄС у 2024 році</b> .....	9
2. Коментарі щодо українських ПУРБів .....	10
2.1. <i>Розроблені ПУРБи</i> .....	10
2.2. <i>Переваги та недоліки</i> .....	11
2.2.1. <i>Основні висновки</i> .....	11
2.2.2. <i>Якість українських ПУРБів</i> .....	12
2.2.3. <i>Недоліки</i> .....	13
3. Рекомендації .....	14
3.1. <b>Рекомендації для наступного покоління ПУРБів</b> .....	14
3.1.1. <i>Центральне сховище методологічних підходів</i> .....	14
3.1.2. <i>Масиви прибережних та перехідних вод (глава 1)</i> .....	14
3.1.3. <i>Масиви підземних вод (розділи 1 та 4)</i> .....	14
3.1.4. <i>Впливи (розділ 2)</i> .....	14
3.1.5. <i>Природоохоронні території (розділ 3)</i> .....	15
3.1.6. <i>Моніторинг та оцінка результатів (розділ 4)</i> .....	15
3.1.7. <i>Програма заходів (розділ 8)</i> .....	15
3.1.8. <i>Консультації з громадськістю (розділ 9)</i> .....	16
3.1.9. <i>Транскордонна координація</i> .....	16
3.2. <b>Рекомендації щодо правового регулювання</b> .....	16
3.2.1. <i>Адаптація схеми, що міститься у додатку 1 до Постанови №336</i> .....	16
3.2.2. <i>Природоохоронні території</i> .....	16
3.2.3. <i>Період планування</i> .....	16
3.2.4. <i>Роз'яснення обов'язків</i> .....	16
4. Висновки .....	17
5. Додатки .....	18

## Список скорочень

ADA - Австрійська агенція розвитку  
DG NEAR - Генеральний директорат з питань сусідства та переговорів з розширення Європейської Комісії  
EMBLAS - Моніторинг навколишнього середовища в Чорному морі  
EPIRB - Екологічний захист міжнародних річкових басейнів  
EUWI+ - European Union Water Initiative Plus - Водна ініціатива Європейського Союзу плюс  
EU4WD - ЄС для довкілля у країнах Східного партнерства: водні ресурси та екологічні дані  
GEF - Глобальна Екологічна Фундація  
INBO - Міжнародна мережа басейнових організацій  
IOW/OIEau - Міжнародний офіс з водних ресурсів, Франція  
NFP - Національний координатор  
UBA - Umweltbundesamt GmbH, Агентство з питань навколишнього середовища Австрії  
БР - Басейнова рада басейну Дністра  
БУВР – Басейнове управління водних ресурсів  
ВРД - Водна Рамкова Директива  
ГВЕП – Головна водно-екологічна проблема  
ЄЕК ООН - Європейська Економічна Комісія Організації Об'єднаних Націй  
ЄК - Європейська комісія  
ЄС - Європейський Союз  
ІУВР - Інтегроване управління водними ресурсами  
КТЗ - Ключові типи заходів  
МКЗД- Міжнародна комісія із захисту річки Дунай  
МОР - Моніторинг, орієнтований на результат  
МПВ – Масив поверхневих вод  
МПЗВ – Масив підземних вод  
НПД - Національний політичний діалог  
НУО - Неурядові організації  
ОД - Опис дії  
ОЕСР - Організація економічного співробітництва та розвитку  
ПЗ - Програма заходів  
Представники - (місцевий персонал проекту в кожній країні)  
ПУРБ - План управління річковим басейном  
ПРООН - Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй  
РРБ – Район річкового басейну  
СЄКЦА - Східна Європа, Кавказ і Центральна Азія  
СКЕС - Система класифікації екологічного стану  
СП - Східні партнери  
ТЗ – Технічне завдання  
ЦСР - Ціль сталого розвитку

**Скорочення, що стосуються України**

UAH - Українська гривня

Держводагентство - Державне агентство водних ресурсів України

ДСМД - Державна система моніторингу довкілля

КМУ - Кабінет Міністрів України

МЕПР - Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України

НАА - Національне агентство з акредитації України

СЕО - Стратегічна екологічна оцінка

УкрГМЦ - Український гідрометеорологічний центр

## Короткий зміст

У період з 2017 по 2024 рік Плани управління річковими басейнами (ПУРБ) для дев'яти районів річкових басейнових (Вісли, Дніпра, Дністра, Дону, Дунаю, Південного Бугу, річок Криму , річок Приазов'я, річок Причорномор'я, ) були підготовлені групою компетентних місцевих експертів за методологічного керівництва та фінансової підтримки двох проєктів ЄС (EUWI+ та EU4WD). Проєкти ПУРБів пройшли процес громадських консультацій у період з грудня 2023 року по червень 2024 року; відповідні коментарі зацікавлених сторін були враховані в остаточних проєктах ПУРБ, поданих до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України (Міндовкілля) в липні 2024 року для міжміністерських консультацій та подальшого офіційного затвердження Кабінетом Міністрів України.

У цій заключній записці щодо остаточних проєктів ПУРБів після проведених громадських консультацій та затвердженням Кабінетом Міністрів України, розглядається підтримка ЄС та результати, досягнуті українською командою експертів. У висновку зазначено, що, незважаючи на дуже обмежену кількість даних та інформації про поверхневі та підземні води, перші дев'ять ПУРБів з додатками до них були підготовлені на високому якісному рівні. Розроблені ПУРБи в достатній мірі відповідають вимогам Водної Рамкової Директиви (ВРД), аналогічно з планами першого циклу в країнах-членах ЄС. Це чудовий результат, зважаючи на слабку базу даних в країні та значні труднощі в роботі, спричинені російською агресією.

Записка містить низку конкретних рекомендацій щодо того, де і як покращити наступні ПУРБи за змістом та нормативно-правовою базою. У записці підкреслено, що реалізація розроблених ПУРБ потребує повної відданості та подальшої міжнародної підтримки.



## 1. Підтримка ЄС для розробки українських ПУРБів

### 1.1. Передумови

Підтримка ЄС розпочалася у 2017 році з проекту "Водна ініціатива ЄС плюс" (EUWI+) для розробки Плану управління річковим басейном Дніпра (ПУРБ) та пов'язаних з ним громадських консультацій. Маючи площу майже 300 000 км<sup>2</sup>, цей район річкового басейну (РРБ) є більшим за будь-який національний РРБ в ЄС.

На запит Міндовкілля у липні 2023 року Програма ЄС надала додаткову фінансову та методологічну підтримку для доопрацювання ПУРБів 8 інших українських РРБ, для забезпечення відповідності вимогам Водної Рамкової Директиви (ВРД), а також виконання стратегічних екологічних оцінок (СЕО) та проведення громадських консультацій.



Рисунок 1: Карта 9 районів річкових басейнів України

#### 1.1.1 Фінансовий внесок та підтримка

Під час EUWI+ з українськими експертами було укладено 10 контрактів на підготовку ПУРБ Дніпра (перша частина) на загальну суму 157 090 євро.

В рамках EU4WD було підписано 9 контрактів з українськими експертами на загальну суму 142 980 євро. Ці контракти стосувалися ПУРБ Дніпра (2-га частина), а також модернізації ПУРБ 8 інших РРБ.



На додаток до цього фінансування з боку ЄС, слід визнати, що українська сторона доклала значних зусиль та зробила значний особистий внесок для підготовки 8 інших ПУРБів.

### 1.1.2 Технічна допомога та підтримка

Близько 30 українських експертів на різних рівнях брали участь у підготовці всіх ПУРБів: 20 жінок та 10 чоловіків, переважно з Blue Rivers екологічний консалтинг, Українського гідрометеорологічного центру ДСНС України, Українського гідрометеорологічного інституту, Інституту економіки, Інституту геології, Інституту гідробіології НАНУ тощо.

Експерти з країн-членів ЄС (Франція та Австрія) тісно співпрацювали з українськими експертами через регулярні листування електронною поштою, фізичні (до 2020 року) та онлайн (з 2020 року) зустрічі. Було організовано низку семінарів з передачі знань та досвіду, переважно під час EUWI+. У червні 2023 року було проведено регіональний семінар з питань природоорієнтованих рішень з метою сприяння розробці Програми заходів ПУРБів.

Зустрічі, що тривали до липня 2024 року, стосувалися методологічних питань, технічних питань, ретельного розгляду проєктів текстів, конкретних вказівок і рекомендацій, обміну досвідом, перекладу тощо.

## 1.2. Фокус підтримки ЄС у 2024 році

Перше півріччя 2024 року стало завершальним етапом підтримки ЄС, на який вона була спрямована:

- Завершення роботи над 9 проєктами ПУРБів.
- Проведення громадських обговорень цих планів.
- Підготовка 9 СЕО та пов'язаних з ними консультацій.

Останні розділи ПУРБ Дніпра були обговорені ще у 2023 році, а потім послідовні версії (грудень 2023 року, січень, травень, червень, липень 2024 року) повного проєкту були розглянуті експертами країн-членів ЄС.

8 інших ПУРБів були розглянуті протягом першого півріччя 2024 року експертами ЄС з метою надання рекомендацій щодо подальшого їх вдосконалення та коригування для забезпечення відповідності вимогам ВРД. Останні розділи (Програма заходів, Громадські консультації), а також атлас карт, були представлені та розглянуті в липні 2024 року.

Для полегшення обміну думками з українськими експертами та експертами країн-членів ЄС була створена оціночна таблиця, що враховує положення Постанови КМУ № 336 (Додаток I) та ВРД (Додаток VII). Під час онлайн-обговорень були відокремлені коментарі, які мають бути інтегровані в поточний перший цикл ПУРБів, від коментарів, які можуть бути враховані в наступних циклах ПУРБів. Темплейт таблиці додається (Таблиця 2).

Особлива підтримка була надана щодо визначення, вразливих до (накопичення) нітратів, що входять до розділу, присвяченому зонам (територіям), які підлягають охороні.

Для експертної перевірки ЄС українські версії ПУРБів були автоматично перекладені англійською мовою за допомогою сервісу DeepL.com. Згодом цей переклад було перевірено українськими експертами на якість, особливу увагу було приділено скороченням.

## 2. Коментарі щодо українських ПУРБів

### 2.1. Підготовлені ПУРБи

Було обговорено та представлено наступні документи:

- 9 **ПУРБів** для РРБ Вісли, Дніпра, Дністра, Дону, Дунаю, Південного Бугу, , річок Приазов'я, річок Криму, річок Причорномор'я, ). Кожен ПУРБ включає атлас з картами. ПУРБ Дніпра та ПУРБ Дунаю розділені на декілька частин: ПУРБ Дніпра – загальний басейн Дніпра, суббасейн Верхнього Дніпра та річки Десна, суббасейн Середнього Дніпра, суббасейн Нижнього Дніпра, суббасейн річки Прип'ять; ПУРБ Дунаю - загальний басейн Дунаю, суббасейн річки Тиса, суббасейн річок Прут та Сірет, суббасейн Нижнього Дунаю. ПУРБи доступні українською мовою та перекладені англійською. Перший цикл впровадження ПУРБів охоплює 6 років - з 2025 по 2030 роки.
- 9 звітів, що стосуються **громадських консультацій** у 9-ти РРБ. Консультації щодо ПУРБів проводилися з грудня 2023 року шляхом публікації документів на веб-сайтах Міндовкілля та Державного агентства водних ресурсів (Держводагентство), а також під час 14 зустрічей, проведених у період з 27 лютого по 26 квітня 2024 року. Майже 680 учасників надали 160 коментарів, що стосувалися переважно Програми заходів, в тому числі питань санітарії. Слід зазначити, що навіть під час проведення консультацій у зонах конфлікту багато людей змогли прийняти участь. брало участь. Громадські консультації завершилися 21 червня 2024 року. Результати консультацій були включені до ПУРБів (Розділ 9); детальні коментарі доступні онлайн (<https://davr.gov.ua/zvit-pro-rezultati-provedennya-publichnogo-gromadskogo-obgovorennya-proyektiv-planiv-upravlinnya-richkovimi-basejnami-20252030>). Експерти ЄС надали українським експертам шаблон для організації роботи з коментарями, зібраними під час консультацій.
- 9 **Стратегічних екологічних оцінок**. Коментарі, зібрані під час консультацій щодо СЕО, були опрацьовані.
- На додаток до регіональних посібників<sup>1</sup>, в рамках обох проектів ЄС було підготовлено 9 посібників, у тому числі 2 нових, спеціально для України. Вони перелічені в таблиці нижче. Посібник, що стосується Програми заходів, містить таблицю з описом заходів. Ця таблиця була розроблена спільно з українськими та європейськими експертами. Вона дозволяє порівняти та об'єднати всі Програми заходів. Вона була поширена серед інших країн Східного партнерства в рамках EU4WD.

---

<sup>1</sup> Під час проекту EUWI+ були розроблені наступні регіональні керівні документи: Методології моніторингу прибережних вод, що відповідають вимогам ВРД; Посібник з визначення відповідних методичних документів щодо імплементації ВРД та розробки ПУРБ; Технічне завдання для розробки ПУРБ, адаптоване до 6 країн і використане для керівництва розробкою місцевими консультантами; Методологія визначення, делініяції та опису масивів поверхневих вод; Методологія розробки системи класифікації екологічного стану, що відповідає вимогам ВРД; Керівництво з економічного аналізу для розробки ПУРБ; Загальний посібник щодо хімічного відбору проб прісної води (підземні води, поверхневі води); Спеціальний посібник щодо хімічних досліджень підземних вод; Керівництво для інформаційної панелі ПУРБ.

Таблиця 1: Керівні документи, розроблені для України

Країна	Продукти / Результати	Мова	Доступність
UA	Методичні рекомендації з оцінки ризиків недосягнення доброго кількісного і хімічного стану масивів підземних вод	EN, UA	EUWI+
UA	Методичні вказівки щодо визначення територій (зон), які підлягають охороні, їх картування, встановлення екологічних цілей та моніторинг	EN, UA	EUWI+
UA	Методичні рекомендації щодо аналізу основних антропогенних навантажень та їхніх впливів на стан поверхневих вод	EN, UA	EUWI+
UA	Рекомендації щодо економічного аналізу водокористування для підготовки планів управління річковими басейнами	EN, UA	EUWI+
UA	Загальний посібник з проведення досліджень у поверхневих водах	UA	EUWI+
UA	Спеціальний план відбору проб для досліджень у поверхневих водах	UA	EUWI+
UA	Інструментарій "Громадські консультації при плануванні управління річковими басейнами"	UA	EUWI+
UA	Гідроморфологічний моніторинг та оцінка МПВ категорії «перехідні води»	UA	EU4WD
UA	Методичні рекомендації щодо встановлення екологічних цілей, розроблення програми заходів та виконання аналізу економічної ефективності програми заходів плану управління річковим басейном	UA	EU4WD

## 2.2. Переваги та недоліки

### 2.2.1. Основні висновки

Було визначено понад 9 000 масивів поверхневих вод (МПВ) та майже 200 масивів підземних вод (МПЗВ), тобто в середньому один МПВ на 66 км<sup>2</sup> та один МПЗВ на 3 500 км<sup>2</sup> (для порівняння: 40 та 330 км<sup>2</sup> в ЄС).

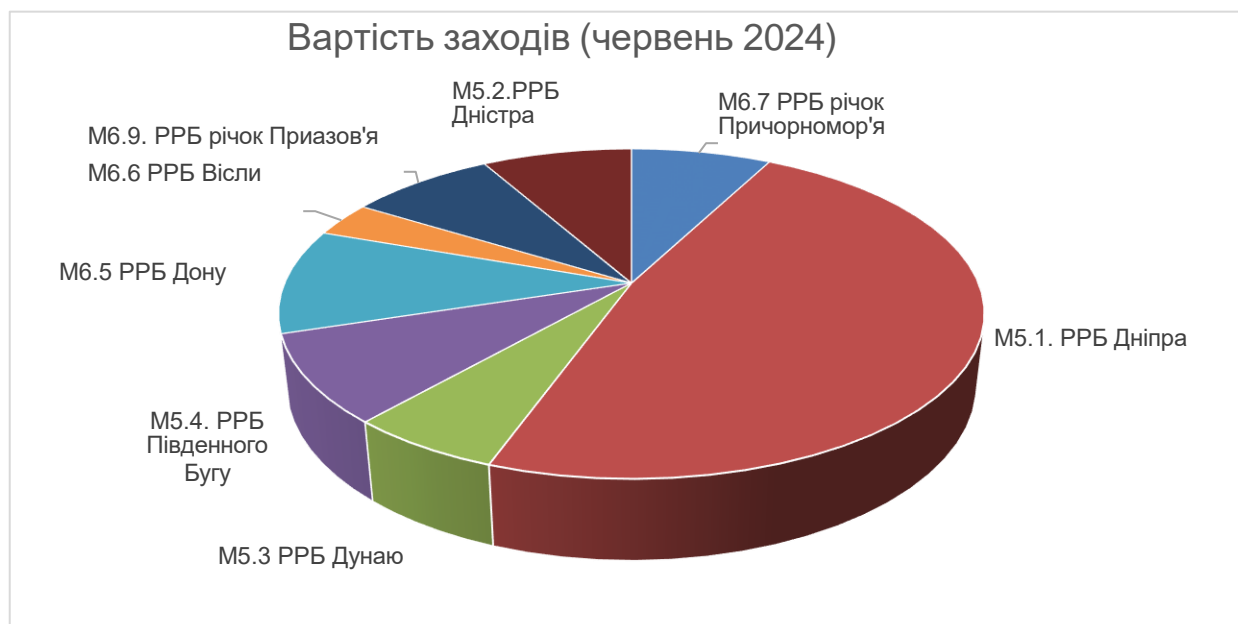
Майже 11 000 млн м<sup>3</sup> води забирається щороку для різних потреб (водопостачання, промисловість, сільське господарство), тобто 340 м<sup>3</sup>/с або 270 м<sup>3</sup> на одного мешканця/рік. За даними 2023 року було забрано лише 5 700 млн м<sup>3</sup>: таке значне скорочення пов'язане з руйнуванням греблі Каховського водосховища, тимчасовою окупацією українських територій та зменшення числа водокористувачів, а також зі зменшенням водоспоживання в результаті внутрішнього переміщення частини населення.

Відшкодування витрат (тобто кошти, отримані від використання водних ресурсів для фінансування витрат на надання водних послуг) коливається від 7 до 30% у різних річкових басейнах. Ці оціночні дані свідчать про те, що фінансові механізми не забезпечують сталість послуг водопостачання.

До 9 ПУРБів було включено понад 1 600 заходів загальною вартістю 348 млрд. грн. (7,7 млрд. євро). 96% з них стосуються зменшення забруднення, тобто 1 448 грн. на одного мешканця на рік (32 євро на одного мешканця на рік). В ЄС цей показник становить 45 євро на одного мешканця на рік, або 5 грн/м<sup>3</sup> забраної води. Близько 10% від загальної вартості всіх заходів пов'язані зі збитками, завданими війною. Необхідно забезпечити узгодженість щодо фінансування заходів ПУРБ із Планом відновлення України. Середня вартість заходів одного масиву вод становить 37 млн. грн.

Якщо перший цикл планування ПУРБів в Україні буде продовжено до 2033 року, щоб синхронізувати його з циклом планування в ЄС (четвертий цикл ПУРБів припадає на 2028-2033 роки), витрати на одного мешканця на рік становитимуть 925 грн. (21 євро). Така вартість є високою, якщо порівнювати ВВП України з ВВП ЄС на одного мешканця. У будь-якому випадку ця вартість не є непропорційною або нереалістичною.

**Основні цифри**, отримані та проаналізовані з українських ПУРБ, наведені в Додатку 4.



**Рисунок 2: Орієнтовні витрати на реалізацію програм заходів (без даних по РРБ річок Криму)**

### 2.2.2. Якість українських ПУРБів

Загалом, ПУРБи відповідають вимогам ВРД, особливо враховуючи війну в Україні та проблему з недостатньою базою даних моніторингу, яка існує вже тривалий час. Дуже позитивним виявилось те, що всі ПУРБи були розроблені однією місцевою командою експертів. Це дозволило підготувати 9 досить однорідних ПУРБів, за винятком ПУРБ річок Криму.

Їх структура є послідовною, а зміст майже відповідає ВРД (Додаток 7) та українській структурі (Постанова КМУ № 336, Додаток 1).

Було докладено значних зусиль для врахування зауважень європейських експертів, тобто більшість зауважень було враховано після першої експертної оцінки ЄС у січні 2024 року, що дозволило суттєво покращити ПУРБи.

Карти підготовлено зрозуміло та майже в одному стилі для всіх ПУРБ. Було створено карт на 26 різні теми, включно з межами басейнів/суббасейнів, МПВ та МПЗВ, екологічним та хімічним станом, ризиками, цілями тощо.

Запроваджено систему кодування МПВ та МПЗВ, яка є єдиною для всієї України.

Вся наявна інформація про поверхневі води була зібрана та всебічно представлена. Хоча дані та результати іноді обмежені, це величезний крок вперед для управління водними ресурсами в Україні. Розроблені та затверджені Міндовкілля класифікаційні схеми для оцінки екологічного стану всіх типів МПВ. Оцінка ризиків була проведена для всіх визначених МПВ та МПЗВ.

Було визначені та охарактеризовані МПЗВ, а також визначено причини ризиків недосягнення їх доброго хімічного та кількісного станів. Вплив і збитки, спричинені війною, розглядаються в окремих розділах. Хоча дані для кількісної оцінки антропогенного впливу (в рамках оцінки ризику недосягнення доброго хімічного та кількісного стану) є досить скупими і до того ж значно застарілими через пошкодження, спричинені війною, місцеві експерти виконали оцінку ризиків шляхом експертного оцінювання на основі наявної інформації. Це дуже важливе досягнення, оскільки оцінка ризиків є основою для Програми заходів.

Оскільки існуюча і без того недостатня мережа моніторингу підземних вод, ймовірно, значною мірою втрачена, відповідні необхідні заходи (інвентаризація, відновлення, будівництво) включені до Програми заходів (розділ 8) та до розділу 4.2.1.

### **2.2.3. Недоліки**

Наявні дані та інформація обмежували релевантність визначеного стану водних масивів та аналізу ризиків.

Моніторинг здійснюється лише на 5% усіх МПВ. Ці обмежені дані про стан поверхневих вод представлені в ПУРБах, тоді як інформація про підземні води є ще більш обмеженою.

Частково МПЗВ є дуже великими і часто складаються з декількох окремих частин (субмасивів), розкиданих на великих площах. Це ускладнює управління підземними водами та цілеспрямоване подолання антропогенного впливу за допомогою відповідних заходів. Моніторинг підземних вод був призупинений через війну, але навіть до війни мережа моніторингу потребували розширення. Брак репрезентативних даних перешкоджає надійній оцінці стану МПЗВ та належній перевірці оцінки ризиків.

Хоча МПЗВ (неглибокого залягання та без чітких границь), як правило, визначені як такі, що перебувають під загрозою забруднення переважно агрохімікатами (нітратами та пестицидами), цей аспект прямо не розглядається в Програмах заходів.

Атлас карт є досить повним, хоча відсутні карти мереж моніторингу підземних вод (хімічного та кількісного) та карти стану МПЗВ.

Прибережні та перехідні води описані недостатньо.

Тенденції, представлені в економічному аналізі, базуються на цифрах, які вже не є актуальними з огляду на величезний вплив на Україну російської агресії та її.

Для близько 130 додаткових заходів (тобто менше 10% від загальної кількості заходів) не зазначено вартість.

### 3. Рекомендації

#### 3.1. Рекомендації для наступного циклу ПУРБів

##### 3.1.1. Центральне сховище методологічних документів

Деякі методології вже описані в керівних документах, але не всі. Тому рекомендується описати всі інші підходи та методи, які є спільними для всіх ПУРБів (наприклад, щодо визначення МПВ та МПЗв, оцінки ризиків та стану тощо), в окремому(их) методологічному(их) довідковому(их) документі(ах). Це зменшує як обсяги ПУРБ, так і зусилля з підготовки змісту, а також сприяє національній гармонізації всіх ПУРБів. Крім того, методика та можливі поправки до неї потрібно буде підготувати лише один раз.

Всі методичні документи повинні бути розміщені в центральному сховищі, яке має стати частиною звітності ПУРБ і на яке посилаються всі ПУРБи. Проблема полягає в тому, що різні організації (наприклад, Міндовкілля, Держводагентство, Держгеонадра) ухвалювали різні керівництва.

##### 3.1.2. Прибережні та перехідні води (розділ 1)

У процесі "поділу" прибережних і перехідних вод на масиви, слід подбати про те, щоб не було значних відмінностей у впливах, яким піддається даний масив. На практиці це означає, що великий МПВ категорії «прибережні» чи «перехідні» води в місцях вздовж берегів (як правило, це великі міста), може бути розділений на 2 або навіть 3 МПВ, з меншим МПВ навпроти міста. Це практичний крок, який запобігає застосуванню (часто досить дорогих) заходів до всього великого МПВ, якщо стан МПВ навпроти міста виявиться незадовільним.

У Розділі 1 ПУРБ. ЗАГАЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОВЕРХНЕВИХ І ПІДЗЕМНИХ ВОД, можна було б додати інформацію про абіотичні, біотичні та субстратні характеристики прибережних та/або перехідних вод. ВРД використовується термін "фактори" замість "дескриптори" і для обов'язкового фактору солоності поділяється на прісноводні, олігогалонні, мезогалонні, полігалонні, еугалонні.

Оскільки Україна приєднується до Чорноморської географічної інтеркалібраційної групи (Болгарія та Румунія), рекомендується "створити" додатковий тип прибережних вод, який був інтеркалібрований з цією групою: Мезогалінний, мікроводорості (< 1 м), мілководний (< 30 м), помірно відкритий, зі змішаним субстратом.

##### 3.1.3. Масиви підземних вод (розділи 1 і 4)

У 2-й цикл ПУРБ необхідно включити карти кількісного та хімічного стану МПЗВ, а також карти мереж моніторингу (як у ПУРБ для Дніпра).

В наступному циклі слід перевірити доцільність управління дуже великими та/або розрізненими МПЗВ з точки зору можливості їх використання, та розділити їх. Вигідно розділити безпосередньо не пов'язані між собою МПЗВ і поводитися з ними індивідуально. Як наслідок, кількість МПЗВ збільшиться, але заходи будуть більш цілеспрямованими.

##### 3.1.4. Впливи (розділ 2)

Методологія оцінки впливів забруднюючих речовин не є однорідною. Наприклад, ПУРБ річок Чорного моря пропонує інше співвідношення для еквівалента населення та детально описує методологію для сільського господарства. Оцінка ризиків МПВ наведена завжди на початку підрозділу 2.1. Було б доцільніше розмістити оцінку ризику МПВ в кінці підрозділу 2.1, після представлення забруднення. Через значні руйнування, спричинені війною, ситуація з впливами постійно



змінюється. Навіть після війни знадобиться значний час і зусилля, щоб отримати загальну картину. Інвентаризація антропогенного впливу та переоцінка впливу на водні об'єкти (екологія, хімія та кількість) має вирішальне значення для наступного циклу ПУРБ та перегляду їхніх Програм заходів.

### **3.1.5. Зони (території), що підлягають охороні (розділ 3)**

Карти водозаборів питної води для споживання людиною (недоступні в першому циклі ПУРБ через російську агресію) все ще мають бути створені. Встановлення зон санітарної охорони водозаборів підземних питних вод вже включено до Програми заходів і суттєво сприятиме досягненню цієї мети в наступних циклах ПУРБ.

### **3.1.6. Моніторинг та оцінка результатів (розділ 4)**

Доцільно впроваджувати програму моніторингу поверхневих вод згідно з планом і поповнювати знання та дані, особливо щодо біологічних елементів якості, відповідно до нових методів оцінки. Коли буде достатньо національних даних, можна буде переглянути методи оцінки на основі національних референційних значень і залежностей "вплив-відповідь".

Мережа моніторингу підземних вод потребує значної уваги. Починаючи з нещодавно визначених МПЗВ, проектування майбутньої мережі моніторингу має ґрунтуватися на меті та завданнях моніторингу, а також на майбутньому використанні результатів моніторингу. Інвентаризація все ще існуючих пунктів моніторингу дає можливість почати частково з нуля при виборі свердловин для майбутньої мережі моніторингу: ймовірно, не всі існуючі свердловини все ще придатні для нової мережі, і, можливо, доведеться створювати нові пункти.

Стратегія моніторингу має бути багаторівневою і передбачати довгострокові гарантовані фінансові бюджети, щоб гарантувати безперервний збір польових даних, необхідних для оцінки стану і тенденцій.

Необхідно розробити методологію оцінки хімічного та кількісного стану підземних вод з використанням результатів моніторингу, яка може бути застосована до всіх МПЗВ. Результати оцінки стану повинні бути відображені на картах.

### **3.1.7. Програма заходів (розділ 8)**

Всі включені заходи повинні бути оцінені хоча б приблизно.

Прив'язка кожного заходу до ключового типу заходів (КТЗ) полегшить порівняння між басейном, національною компіляцією та майбутньою звітністю до ЄС.

До таблиці "Програма заходів" можна було б додати стовпчик, який би вказував, чи є захід "основним" або "додатковим". Це полегшить оцінку бази даних, наприклад, за допомогою зведених таблиць.

Розроблені методики оцінки хімічного та кількісного стану підземних вод за результатами моніторингу можуть бути застосовані до всіх МПЗВ. Результати оцінки стану мають бути відображені на картах.

Чітко визначте та опишіть заходи, спрямовані на усунення забруднення підземних вод від різних точкових та дифузних джерел. Також слід врахувати і зазначити, що деякі заходи, які впроваджуються для поверхневих вод (наприклад, збір і очищення каналізаційних стоків), також сприяють поліпшенню якості підземних вод, особливо в населених пунктах, де підземні води забруднені поживними речовинами.

### **3.1.8. Громадські консультації (розділ 9)**

Таблиці, в яких зібрано "розподіл коментарів", доступні на офіційних веб-сайтах, але посилання на них не згадується в ПУРБ.

Вплив громадських консультацій в ПУРБ фактично не узагальнюється.

### **3.1.9. Транскордонна координація**

Транскордонна координація міжнародних районів річкових басейнових країн ЄС та країн, що не входять до ЄС, передбачена ВРД (ст. 3.4) для забезпечення гармонізації по обидва боки кордону та в межах басейну (визначення масивів вод, узгодженість моніторингу, вплив/результат заходів тощо).

## **3.2. Рекомендації щодо правового регулювання**

### **3.2.1. Адаптація структури, наведеної в додатку 1 Постанови №336**

Методичні документи можуть бути перелічені в новому додатку 2 до Постанови 336 або завантажені зі спеціального та регулярно оновлюваного порталу, згаданого в Постанові 336, або всередині кожного ПУРБ.

Розділ "Інші значні антропогенні впливи" слід виділити в окремий підрозділ 2.3. Він стосується не лише підземних вод, як можна було б зрозуміти з Постанови 336. У ньому згадуються зміни клімату, пластик, інвазивні чужорідні види, які впливають переважно на поверхневі води.

До розділу 4 необхідно додати розділ, присвячений моніторингу територій, що підлягають охороні.

Аналіз економічної ефективності заходів може бути згаданий у розділі "Економічний аналіз", а також може бути доповнений у розділі, присвяченому Програмі заходів.

Згідно з чинною Постановою 336, розділи 7 і 8 помінялися місцями порівняно з Додатком 7 до ВРД. У Постанові 336 можна було б дотримуватися Додатку 7 ВРД і запропонувати під номером 7 "Програму заходів". Зміст розділу "Програма заходів" міг би бути ближчим до Додатку 7 ВРД.

### **3.2.2. Зони (території), що підлягають охороні**

Зони, чутливі до біогенних речовин та вразливі до них, будуть визначені на національному рівні для включення в ПУРБ (розділ 3). Враховуючи вплив таких зон, їх визначення не входить до завдань ПУРБ.

### **3.2.3. Період планування**

Залежно від процесу вступу до ЄС, можна було б синхронізувати українські ПУРБи з циклами ЄС. Наприклад, продовження терміну дії першого циклу ПУРБів України до 2033 року (на 3 роки) збігалось б із завершенням четвертого циклу планування ВРД (якщо це буде погоджено на рівні ЄС).

### **3.2.4. Роз'яснення обов'язків**

Роз'яснити координацію роботи чотирьох Басейнових рад у межах РРБ Дніпра, а також правову сферу дії висновків Басейнових рад щодо проєктів ПУРБів.

## 4. Висновки

Розробка ПУРБ в Україні була ускладнена обмеженою доступністю та якістю інформації і надійних даних (польовий моніторинг та лабораторний аналіз) для більшості МПВ та МПЗВ. Ситуація ще більше ускладнилася через війну. Війна значно ускладнила проведення економічного аналізу і прогнозування.

За цих умов ПУРБи були підготовлені з вражаючою швидкістю та якістю. Вони відображають найкращі наявні експертні знання, використані відповідно до керівних принципів Спільної стратегії впровадження ЄС. Незважаючи на зазначені прогалини та недоліки, загальний результат не повинен применшувати високу актуальність та ефективність підготовлених ПУРБів.

Як і у випадку багатьох країн-членів ЄС, перший цикл ПУРБів має недоліки, але наступний цикл повинен краще відповідати вимогам ВРД ЄС.

Команда експертів ЄС (Oieau та UBA) вважає результати першого циклу ПУРБів України прийнятними та такими, що відповідають вимогам ВРД, особливо з огляду на поточну ситуацію в країні та наявні дані.

Сподіваючись, що наявність кваліфікованих національних експертів з глибокими знаннями ВРД покращиться протягом наступних років, команда експертів ЄС оптимістично налаштована на те, що в майбутньому в Україні можуть бути підготовлені вдосконалені ПУРБи другого циклу, які повністю відповідатимуть вимогам ВРД.

Тим не менш, слід підкреслити, що завершення і прийняття цих планів – це лише початок процесу управління водними ресурсами відповідно до вимог ЄС. Їх поетапна реалізація потребує повної відданості всіх зацікавлених сторін в Україні та постійної суттєвої міжнародної підтримки.

## 5. Додатки

- 1 Таблиця, розроблена для конкретизації Програми заходів
- 2 Таблиця для оцінки проєктів ПУРБ
- 3 Шаблон для опрацювання коментарів, отриманих в процесі громадських консультацій
- 4 Ключові показники українських ПУРБів

## ДОДАТОК 1 Таблиця, розроблена для конкретизації програм заходів

№		
Головна водно-екологічна проблема		1
Підпроблема		2
Захід згідно постанови КМУ №336		3
Тип заходу		4
Назва заходу		5
Опис заходу		6
Технічний опис		7
Суб'єкт господарювання		8
Відновлення руйнувань завданих під час війни	<i>Так / Ні</i>	9
Кількість населення, на яку впливатиме захід	<i>Тисячі людей</i>	10
Річковий басейн		11
Суббасейн		12
Область		13
Район		14
Територіальна громада		15
МПЗВ чи категорія МПВ		16
Код МПВ/МПЗВ		17
Оцінка ризику недосягнення доброго стану МПВ/МПЗВ	<i>Під ризиком / Без ризику</i>	18
Екологічний стан МПВ або кількісний стан МПЗВ		19
Хімічний стан МПВ або МПЗВ		20
Зони, які підлягають охороні		21
Одиниця виміру	<i>тис. м3/добу</i>	22
	<i>м3</i>	

	<i>км</i>		
	<i>га</i>		
	<i>тони</i>		
	<i>інше</i>		
Кількість одиниць	<i>тис. м3/добу</i>		
	<i>м3</i>		
	<i>км</i>		
	<i>га</i>		
	<i>тони</i>		
	<i>інший</i>		23
Вартість інвестицій на одиницю	<i>млн грн</i>	24	
Загальна вартість інвестицій	<i>млн грн</i>	25	
Вартість одиниці експлуатації та обслуговування	<i>млн грн</i>	26	
Загальна вартість експлуатації та обслуговування	<i>млн грн</i>	27	
Загальна вартість заходу	<i>млн грн</i>	28	
У колонках 24-28 вкажіть дату, на яку були зроблені розрахунки		29	
Програма		30	
Джерела фінансування		31	
Відповідальний орган		32	
Період реалізації	<i>рік</i>	33	
Пріоритетність		34	
Коментарі, джерела інформації		35	
Заходи, що запропоновані		36	
Заходи, що пропонуються на		37	



## ДОДАТОК 2 Таблица для оцінки проєктів ПУРБ

<b>КРАЇНА:</b>		<b>ПЛАН УПРАВЛІННЯ РІЧКОВИМ БАСЕЙНОМ:</b>		<b>ВЕРСІЯ:</b>	
----------------	--	---	--	----------------	--

Постанова Кабінету Міністрів України № 336 - Додаток I	ВРД ЄС - Додаток VII	Статус <sup>2</sup>	Коментарі	Заходи щодо усунення недоліків	Автор	Коментарі українських експертів
1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОВЕРХНЕВИХ ТА ПІДЗЕМНИХ ВОД РАЙОНУ РІЧКОВОГО БАСЕЙНУ: 1) Опис району річкового басейну 1.1.1. Гідрографічне та водогосподарське районування 1.1.2. Клімат 1.1.3. Рельєф 1.1.4. Геологія 1.1.5. Гідрогеологія 1.1.6. Ґрунти 1.1.7. Рослинність 1.1.8. Тваринний світ 1.1.9. Гідрологічний режим 1.1.10. Специфіка річкового басейну	1. ХАРАКТЕРИСТИКА  (Карта розмежування річкових басейнів та розбивка на суб-басейни)					
1.1.11. Типологія МПВ	Карта екорегіонів та типів масивів поверхневих вод					

<sup>2</sup> наявність, відсутність, частково, н/д

Постанова Кабінету Міністрів України № 336 - Додаток I	ВРД ЄС - Додаток VII	Статус <sup>2</sup>	Коментарі	Заходи щодо усунення недоліків	Автор	Коментарі українських експертів
1.1.12. Референційні умови	Визначення референційних умов для типів МПВ					
1.2. Визначення масивів 1.2.1. Поверхневих вод	Карта МПВ (розташування та межі)					
1.2.2. Підземних вод	Карта МПзВ (розташування та межі)					
2. ОСНОВНІ АНТРОПОГЕННІ ВПЛИВИ НА КІЛЬКІСНИЙ ТА ЯКІСНИЙ СТАН ПОВЕРХНЕВИХ І ПІДЗЕМНИХ ВОД, У ТОМУ ЧИСЛІ ТОЧКОВИХ ТА ДИФУЗНИХ ДЖЕРЕЛ  2.1. Поверхневі води 2.1.1. Забруднення органічними речовинами	2. ОЦІНКА ТИСКУ  Оцінка забруднення від точкових джерел (побутові)					
2.1.2. Забруднення біогенними речовинами	Оцінка забруднення від точкових джерел (сільське господарство) Оцінка дифузного джерела забруднення (сільськогосподарські культури, худоба тощо) Короткий огляд землекористування					
2.1.3. Забруднення небезпечними речовинами	Оцінка точкових джерел забруднення (промислових)					

Постанова Кабінету Міністрів України №336 - Додаток I	ВРД ЄС - Додаток VII	Статус <sup>2</sup>	Коментарі	Заходи щодо усунення недоліків	Автор	Коментарі українських експертів
2.1.4. Аварійне забруднення та вплив забруднених територій						
2.1.5. Гідроморфологічні зміни	Аналіз інших впливів людської діяльності на стан водних ресурсів					
2.2. Підземні води 2.2.1. Забруднення						
2.2.2. Об'єми / запаси	Оцінка тиску на кількісний стан, забір (побутове використання, промислове використання, зрошення)					
2.3. Інші істотні антропогенні впливи (вплив війни, зміна клімату, інвазивні види)						
3. ЗОНИ (ТЕРИТОРІЇ), ЯКІ ПІДЛЯГАЮТЬ ОХОРОНІ, ТА ЇХ КАРТУВАННЯ:  3.1. Об'єкти Смарагдової мережі	3. ВИЗНАЧЕННЯ ТА КАРТУВАННЯ ПРИРОДООХОРОННИХ ТЕРИТОРІЙ  Спеціальні природоохоронні території (оселища)  Спеціальні природоохоронні території (птахи)					

3.2. Зони санітарної охорони	Забір питної води для споживання людиною					
------------------------------	--	--	--	--	--	--

Постанова Кабінету Міністрів України № 336 - Додаток I	ВРД ЄС - Додаток VII	Статус <sup>2</sup>	Коментарі	Заходи щодо усунення недоліків	Автор	Коментарі українських експертів
3.3. Зони охорони цінних видів водних біоресурсів	Економічно значущі види (риба, мушлі)					
3.4. МПВ/МПзВ, які використовуються для рекреаційних, лікувальних, курортних та оздоровчих цілей, а також води, призначені для купання	Рекреаційні води, включаючи води для купання					
3.5. Зони вразливі до (накопичення) нітратів	Вразливі зони (нітрати від сільського господарства)					
	Чутливі зони (поживні речовини з очисних споруд)					
4. КАРТУВАННЯ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ, РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОГРАМИ МОНІТОРИНГУ, ЩО ВИКОНУЮТЬСЯ ДЛЯ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД, ПІДЗЕМНИХ ВОД, ЗОН, ЩІ ПІДЛЯГАЮТЬ ОХОРОНІ	4. МОНІТОРИНГ  Карта мережі моніторингу					
4.1 Поверхневі води 4.1.1. Система моніторингу						
4.1.2. Гідроморфологія на оцінка/стан	Карта результатів програм моніторингу поверхневих вод ( річок, озер) , лимани, прибережні води;					
4.1.3. Оцінка хімічного стану	екологічний та хімічний стан					
4.1.4. Оцінка екологічного стану						

Постанова Кабінету Міністрів України № 336 - Додаток I	ВРД ЄС - Додаток VII	Статус <sup>2</sup>	Коментарі	Заходи щодо усунення недоліків	Автор	Коментарі українських експертів
4.1.5. Оцінка екологічного потенціалу						
42 Підземні води 4.2.1. Система моніторингу	Карта мережі моніторингу					
4.2.2. Оцінка хімічного стану/оцінка ризику	Карта результатів програм моніторингу підземних вод (хімічного та кількісного)					
4.2.3. Оцінка за об'ємами/запасами підземних вод						
5. ПЕРЕЛІК ЕКОЛОГІЧНИХ ЦІЛЕЙ ДЛЯ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД, ПІДЗЕМНИХ ВОД І ЗОН, ЯКІ ПІДЛЯГАЮТЬ ОХОРОНІ	Карта результатів програм моніторингу природоохоронних територій					
	5. ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ЦІЛЕЙ  Перелік екологічних цілей для поверхневих і підземних вод та природоохоронних територій					



Постанова Кабінету Міністрів України №336 - Додаток I	ВРД ЄС - Додаток VII	Статус <sup>2</sup>	Коментарі	Заходи щодо усунення недоліків	Автор	Коментарі українських експертів
	(Обґрунтування продовження термінів для досягнення цілей)					
	(Обґрунтування менш суворих екологічних цілей)					
	(Обґрунтування для визначення сильно змінених водних об'єктів)					
6. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ВОДОКОРИСТУВАННЯ 6.1 Економічний розвиток території басейну 6.2 Характеристика сучасного водокористування 6.3 Прогноз потреб у воді основних галузей економіки 6.4 Інструменти економічного контролю	6. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ Резюме економічного аналізу водокористування (Стаття 5 та Додаток III)					
	Відшкодування витрат на послуги водопостачання					
	Аналіз економічної ефективності заходів					
7. ОГЛЯД ВИКОНАННЯ ПРОГРАМ АБО ЗАХОДІВ, ВКЛЮЧАЮЧИ ШЛЯХИ	7. ПРОГРАМА ЗАХОДІВ					

Постанова Кабінету Міністрів України № 336 - Додаток I	ВРД ЄС - Додаток VII	Статус <sup>2</sup>	Коментарі	Заходи щодо усунення недоліків	Автор	Коментарі українських експертів
ДОСЯГНЕННЯ ВИЗНАЧЕНИХ ЦІЛЕЙ	Короткий опис програм заходів (у т.ч. розрахунок вартості заходів):					
	Короткий огляд заходів, необхідних для імплементації законодавства Співтовариства					
	Звіт про практичні кроки та заходи щодо застосування принципу відшкодування витрат					
	Короткий опис заходів, вжитих для виконання вимог статті 7 (забір питної води)					
	Підсумок контролю за забором та відведенням води					
	Короткий опис заходів контролю, прийнятих для точкових скидів та інших видів діяльності					
	Визначення випадків, коли були дозволені прямі скиди до підземних вод					



Постанова Кабінету Міністрів України № 336 - Додаток I	ВРД ЄС - Додаток VII	Статус <sup>2</sup>	Коментарі	Заходи щодо усунення недоліків	Автор	Коментарі українських експертів
	Резюме заходів щодо пріоритетних речовин (стаття 16)					
	Короткий опис заходів, вжитих для запобігання або зменшення впливу аварійних випадків забруднення					
	Короткий опис заходів для водних об'єктів, які навряд чи досягнуть поставлених цілей					
	Детальна інформація про додаткові заходи					
	Детальна інформація про заходи, вжиті для уникнення збільшення забруднення морських вод					
8. ПОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПРОГРАМ (ПЛАНІВ) ДЛЯ РРБ ЧИ СУББАСЕЙНУ, ЇХ ЗМІСТ ТА ПРОБЛЕМИ, ЯКІ ПЕРЕДБАЧЕНО РОЗВ'ЯЗАТИ	8. РЕЄСТР І РЕЗЮМЕ БУДЬ-ЯКИХ БІЛЬШ ДЕТАЛЬНИХ ПРОГРАМ І ПЛАНІВ УПРАВЛІННЯ					
9. ЗВІТ ПРО ІНФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКОСТІ ТА ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ПРОЄКТУ ПЛАНУ УПРАВЛІННЯ РІЧКОВИМ БАСЕЙНОМ	9. ПІДСУМОК ВЖИТИХ ЗАХОДІВ З ІНФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКОСТІ ТА КОНСУЛЬТАЦІЙ, РЕЗУЛЬТАТИ ТА ВПЛИВ НА ПЛАН					

Постанова Кабінету Міністрів України № 336 - Додаток I	ВРД ЄС - Додаток VII	Статус <sup>2</sup>	Коментарі	Заходи щодо усунення недоліків	Автор	Коментарі українських експертів
10. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, ВІДПОВІДАЛЬНИХ ЗА ВИКОНАННЯ ПЛАНУ УПРАВЛІННЯ РІЧКОВИМ БАСЕЙНОМ	10. СПИСОК КОМПЕТЕНТНИХ ОРГАНІВ	Присутність			Oieau	
11. ПОРЯДОК ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ, В ТОМУ ЧИСЛІ ПЕРВИННОЇ, ПРО СТАН ПОВЕРХНЕВИХ І ПІДЗЕМНИХ ВОД	11. КОНТАКТНІ ОСОБИ ТА ПРОЦЕДУРА ОТРИМАННЯ ДОВІДКОВОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЇ	Присутність			Oiea u UBA	

## ГЛОБАЛЬНІ КОМЕНТАРІ ДО ПУРБ

Інша інформація	Коментарі	Статус <sup>1</sup>	Заходи щодо усунення недоліків	Автор	Коментарі українських експертів
Відсутня необхідна інформація					
Цікава актуальна інформація					
Визначено та кваліфіковано команду, відповідальну за підготовку ПУРБ (координація підготовки ПУРБ, технічні аспекти тощо)					
Визначено процедуру консультацій щодо ПУРБ					
Визначено процедуру затвердження ПУРБ					
6-річний графік виконання ПУРБ, синхронізований з країнами ЄС					
Конспект					



## ДОДАТОК 4 Основні показники ПУРБів України (курсивом виділено: спеціальні розрахунки для цього звіту)

РАЙОН РІЧКОВОГО БАСЕЙНУ	РІЧКИ ПРИАЗОВ'Я	РІЧКИ ПРИЧОРНОМОР'Я	РІЧКИ КРИМУ	ДУНАЙ	ДНІСТЕР	ДНІПРО	ДОН	ПІВДЕННИЙ БУГ	ВІСЛА	РАЗОМ
ПЛОЩА (км <sup>2</sup> )	37 878	26 674	27 200	30 400	53 900	294 916	54 437	65 200	12 933	<b>603 53</b>
НАСЕЛЕННЯ (житель)	1 284 967	1 800 000		3 532 000	5 201 818	17 030 000	6 099 079	3 700 000	1 444 000	<b>40 091 864</b>
МПВ (кількість)	555	231	411	885	1 154	3 879	699	1 090	269	<b>9 173</b>
МПЗВ (кількість)	15	6		16	20	56	39	12	9	<b>173</b>
ЗАБРАНО ВОДИ, млн м <sup>3</sup>	1 236	26		747	477	6 524	1 448	292	59	<b>10 809</b>
ВОДОЄМНІСТЬ (м <sup>3</sup> /1000 у.о.)	18.67	0.58		0.59	1.80	3.20	6.05	1.30	0.68	
ВІДШКОДУВАННЯ ВИТРАТ, % відшкодування витрат	14	29		7.4	25	29.9	22.5	20.2	14.6	
КІЛЬКІСТЬ ЗАХОДІВ	78	80		351	220	524	216	130	82	<b>1 681</b>
ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (млн грн)	24 511	25541	0	20725	27 348	161837	36 860	28 886	22 560	<b>348269</b>
<i>км<sup>2</sup>/МПВ</i>	68	115	66	34	47	76	78	60	48	<b>66</b>
<i>км<sup>2</sup>/МПЗВ</i>	2 525	4 446		1 900	2 695	5 266	1 396	5 433	1 437	<b>3 489</b>
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ВОДОВІДВЕДЕННЯ, м <sup>3</sup> /людину	962	14		212	92	383	237	79	41	<b>270</b>
ВАРТІСТЬ ПЗ, грн./мешканець/рік	3 179	2 365		978	876	1 584	1 007	1 301	2 604	<b>1 448</b>
ВАРТІСТЬ ПЗ євро/мешканець/рік	71	53		22	19	35	22	29	58	<b>32</b>
ЗАГАЛЬНА ВАРТІСТЬ, мільйонів євро	545	568		461	608	3 596	819	642	501	<b>7 739</b>



Funded by  
the European Union

**EU4Environment**  
Water and Data in Eastern Partner Countries

[www.eu4waterdata.eu](http://www.eu4waterdata.eu)

Implementing partners



Co-funded by

With funding from

